

LIDÉ V KNIHOVNÁCH (PERSONALISTIKA A MANAGEMENT) 9:00–16:00

Garantky: PhDr. Zdeňka Friedlová – Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně
Mgr. Eva Svobodová – Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Postmoderní doba, průmysl 4.0 – jsou synonymy rychlého vývoje společnosti. Mladí, nastupující zaměstnanci od dětství vyrůstají v těsném spojení s moderními technologiemi. Naopak pro část starších zaměstnanců je stále obtížnější neztratit kontakt s vývojem oboru. Není to jen technika, prudce se mění i hodnotové systémy. Náklady ve společnosti odrážejí ekonomické cykly (vzestupy a pády), vznikají a zanikají nové profese, je kladen čím dál větší důraz na schopnost vzdělávat se a přizpůsobit se proměnlivým podmínkám.

Knihovny nejsou izolovanými ostrovy. I v nich se může projevovat generační napětí, mezilidské konflikty a snaha bránit se změnám. Management knihovny by měl takové tendence co nejdříve rozpoznat a zodpovědně s nimi pracovat.

V centru zájmu každé knihovny by měli být její zaměstnanci. Jenom oni dokážou navázat osobní kontakt s uživateli, připoutat je k ní, přinést a realizovat nové myšlenky. Knihovny potřebují vzdělané, motivované, přiměřeně spokojené lidi, schopné týmové práce i individuálních výkonů, kteří umí sladit svůj pracovní a osobní život. Sledovat, vyhodnocovat a využívat nové poznatky z oblasti personální práce je jedním z úkolů manažera.

Příspěvky představí různé aspekty personální práce, včetně příkladů dobré praxe, i výsledky oborové kooperace, realizované v této oblasti.

Zdeňka Friedlová vystudovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor Knihovnictví a vědecké informace. Pracovala na různých pozicích ve střediscích vědeckotechnických informací pro obuvnický průmysl, v knihovnictví a ve veřejné správě. Od roku 1998 je ředitelkou Krajské knihovny Františka Bartoše ve Zlíně, příspěvkové organizace (do roku 2002 okresní knihovna). Je členkou Ústřední knihovnické rady, Rady Sdružení knihoven ČR, redakční rady časopisu ZVUK Zlínského kraje a dalších odborných orgánů. Publikuje články v regionálních a knihovnických periodikách. Profesní zájmy: služby knihoven a jejich design, spolupráce paměťových institucí, komunikace s veřejností.

Eva Svobodová vystudovala Střední knihovnickou školu v Praze a Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2002 je ředitelkou Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové, kde pracuje od roku 1978. Je místopředsedkyní Sdružení knihoven České republiky, předsedkyní Sekce SDRUK pro bibliografii a předsedkyní regionálního kolegia Ceny Ď. V roce 2005 jí byla udělena medaile Z. V. Tobolky za významný přínos pro rozvoj knihovnictví. Věnuje se bibliografii a v poslední době také problematice řízení lidských zdrojů v knihovnách.

PROGRAM

PŘEDNÁŠKY – MÍSTNOST U3 (BUDOVA A)

9:00–10:00

KONFLIKT JAKO VÝZVA KE ZMĚNĚ / Mgr. et Ing. Soňa Plháková / Centrum Sámovka

Snad na každém pracovišti to občas v mezilidských vztazích zaskřípe a objeví se konflikt. Konflikt je něco, čeho se zaměstnanci i jejich manažeři obvykle obávají. Stává se, že místo vyjasnění příčin konfliktů mnozí ustoupí, pár jich útok oplatí, někteří se zahloubají do knih s přáním najít „jednoduché“ řešení a někteří konflikty ignorují. Cílem příspěvku je naznačit některé možné příčiny konfliktů na pracovišti a zároveň na konkrétních příkladech z praxe naznačit, jaké změny je potřeba učinit pro jeho řešení a případně s kým konflikt řešit. Je potřeba odlišit situace, které zvládne vedoucí sám, od konfliktních situací, kdy už je to práce pro někoho jiného, např. personalistu, ředitele, případně je potřeba pozvat někoho zvenku, např. kouče, mediátora, personálního poradce, psychologa. Konflikt

může být výzvou např. k doplnění manažerských dovedností, ale může být také signálem potřeby hlubších změn v organizaci.

Soňa Plháková, psycholožka, kterou v organizacích můžete potkat při řešení konfliktních situací jako mediátora nebo jako personálního poradce u výběrových řízení. Více než 12 let vede vlastní personální a psychologickou poradnu, předtím pracovala 10 let na různých pozicích (obchod, marketing, PR) v nadnárodní energetické společnosti. Přes 10 let vede jako lektor semináře zaměřené především na komunikační a manažerské dovednosti, aplikovanou psychologii.

10:00–10:30

SLAĎOVÁNÍ PROFESNÍHO A OSOBNÍHO ŽIVOTA / Ing. Libuše Nivnická / Knihovna Jiřího Mahena v Brně

Personální management patří mezi nejnáročnější disciplíny v řízení organizace. Jde o cílené směřování zakotvené v koncepcích a klíčových dokumentech organizace. Zároveň žádná sebelepší koncepce nedokáže postihnout nekonečnou variabilitu životních situací, se kterými se na pracovištích setkáváme. Jde tedy také o neustálá operativní rozhodování vedoucích. Jak tedy skloubit potřeby zaměstnavatele a zaměstnanců? Dosáhnout co nejvyšší výkonnosti organizace a mít spokojené zaměstnance? K tomu nám užitečným způsobem pomohl Audit slučování pracovního a rodinného života – program pro rozvoj prorodinné orientace firmy. Certifikací jsme prošli v letech 2010–2013, kdy jsme od MPSV ČR získali plný certifikát. Opatření zavedená v rámci certifikace uplatňujeme v organizaci trvale. Příspěvek představí hlavní fáze projektu i praktickou realizaci, zkušenosti z praxe. V projektu získané znalosti jsou v současnosti přínosné i v širším kontextu implementace koncepce celoživotního profesního vzdělávání v ČR i dalších realizovaných projektech. Promítány jsou i do práce Zaměstnavatelské sekce SKIP ČR.

Libuše Nivnická, ředitelka Knihovny Jiřího Mahena v Brně, místopředsedkyně SKIP ČR, předsedkyně Zaměstnavatelské sekce SKIP ČR, předsedkyně regionu SKIP VELKÁ MORAVA, tajemnice Ústřední knihovnické rady, členka stálé komise IFLA pro veřejné knihovny. *Profesní zaměření: management, marketing, výstavba knihoven, řízení lidských zdrojů, ekonomika organizace.*

10:30–11:00

ROLE KNIHOVNIC A KNIHOVNÍKŮ V SOUDOBÉM KAMPUSU / Mgr. Tomáš Houdek / Národní technická knihovna

Příspěvek tematizuje problémy a potřeby současných studentů a akademických pracovníků nejen tuzemských univerzit, k jejichž řešení a naplnění mohou zásadním způsobem přispět právě knihovny. Je k tomu ovšem třeba překonat jednak tradiční stereotypy, tedy zažitě představy o fungování služeb v knihovně, a to jak u širší akademické veřejnosti, tak u knihovníků samotných.

Pokud mají akademické knihovny být více než pouhými „skladišti dokumentů“ a místy ke studiu a odpočinku, je třeba poskytovat služby, které budou současnými i budoucími uživateli právem považovány za smysluplné a užitečné, budou snadno dostupné nejen při osobní návštěvě knihovny, ale také online. Samozřejmým předpokladem úspěchu je pak úzká spolupráce knihovníků s vyučujícími na vysokých i středních školách. Ta jednak umožňuje designovat služby skutečně na míru potřebám studentů i pedagogů a rovněž pomáhá zvyšovat prestiž a důležitost dané knihovny i samotné knihovnické profese. Je třeba stále aktivně komunikovat s členy akademické obce a reflektovat jejich skutečné potřeby. Tuto náročnou činnost nelze vykonávat pouze za zdmi knihovny, ale také přímo v prostoru kampusu i mimo něj. To ovšem kromě expertní znalosti informačních zdrojů a minimálně pokročilé znalosti moderních technologií vyžaduje nemalé komunikační a prezentační dovednosti a nezdídku rovněž značnou míru trpělivosti a odolnosti vůči stresu.

V příspěvku se zaměřím především na pokročilé služby, které s kolegy v rámci NTK uživatelům nabízíme a poskytujeme. Uvidíme, že v několika klíčových aspektech překračují současné tuzemské vymezení pozice „referenční knihovník“ a daleko spíše by odpovídaly u nás dosud nedefinované nové typové pozici „akademický knihovník“.

Tomáš Houdek vystudoval obor *Obecná antropologie – Integrované studium člověka* na Fakultě humanitních studií Karlovy univerzity v Praze, kde v současnosti rovněž dokončuje své doktorské studium. Od roku 2014 přednáší na Fakultě informačních technologií ČVUT, má za sebou řadu hostujících přednášek na Karlově univerzitě (FHS, KTF) a účast na mnoha konferencích. V Národní technické knihovně pracuje jako referenční a instruktážní knihovník od srpna 2016.

11:00–11:30 – PŘESTÁVKA

11:30–12:00

PRODLUŽOVÁNÍ AKTIVNÍHO PRACOVNÍHO ŽIVOTA – HROZBY, PŘEKÁŽKY A JEJICH MOŽNÁ ŘEŠENÍ V KNIHOVNÁCH / Mgr. Vladana Pillerová / Knihovnický institut NK ČR

SKIP ČR již od roku 2013 spolupracuje s Konfederací zaměstnavatelských a podnikatelských svazů na projektech financovaných z evropských sociálních fondů tematicky zaměřených na zaměstnavatelskou a zaměstnaneckou problematiku. Probíhající projekt má název „Společným postupem sociálních partnerů k přípravě odvětví na změny důchodového systému – etapa II“ (2016–2019). Přeměna důchodového systému s sebou nese řadu změn a dopadů. Projekt si klade za cíl přispět k řešení problémů spojených se zvládnutím nároků a požadavků na výkon pracovní činnosti u vybraných pozic i ve vyšším věku a umožnit tak udržení pracovního místa. Za knihovnictví byly šetřeny tři typové pozice – referenční knihovník, knihovník katalogizátor a knihovník v knihovně pro děti. Projekt se nachází zhruba ve své polovině, proběhla všechna základní šetření ve vybraných knihovnách, na ně navázala jednání u kulatých stolů, následovat budou semináře a závěrečná konference. Na základě výsledků šetření v knihovnách byly zatím vytipovány problematické oblasti, které nejvíce ovlivňují pracovní motivaci dětských a referenčních knihovníků. Navržená opatření a změny v těchto oblastech pomohou zajistit vhodné pracovní podmínky a přispět tak k větší motivaci zaměstnanců knihoven při výkonu zaměstnání a zároveň zaujmout mladší generaci knihovníků.

Vladana Pillerová začala profesní dráhu v regionálním oddělení Městské knihovny Znojmo jako metodička na okresní úrovni. Nyní působí v Knihovnickém institutu Národní knihovny ČR. Zabývá se především regionálními funkcemi knihoven, celostátními statistickými výsledky knihoven, benchmarkingem knihoven a celostátními průzkumy knihoven. Je členkou výboru pražské organizace SKIP.

12:00–12:30

KNIHOVNICKÉ ČINNOSTI V KATALOGU PRACÍ / Ing. Dana Smetanová / Knihovnický institut NK ČR

Obor knihovnictví se v poslední době pod vlivem rozvoje informačních a komunikačních technologií rychle vyvíjí, mění se role a funkce knihoven, mění se charakter knihovnických činností, vznikají nové specializace a pozice. Stupňování činností založené na územní působnosti knihovny již není v řadě případů vhodné, neboť se díky zavedeným technologiím rozdíl mezi knihovnami stírají. Stávající Katalog prací není v mnoha ohledech vyhovující a vyžaduje rozsáhlejší systémové změny, které by reflektovaly současný vývoj oboru. Knihovny o revizi stávajícího Katalogu prací velmi stojí, takže začaly intenzivní práce na jejím návrhu. Příspěvek představí aktivity spojené s výsledky práce pracovní skupiny, která se touto činností zabývá.

Dana Smetanová působí v oblasti knihovnictví více než 30 let, většinu času pracovala ve specializovaných knihovnách, kde se věnovala převážně problematice referenčních a elektronických služeb. Působila jako lektorka rekvalifikačního knihovnického kurzu Státní technické knihovny (nyní Národní technická knihovna) a seminářů pro odbornou veřejnost. Od října 2013 pracuje v Knihovnickém institutu Národní knihovny ČR.

12:30–12:50

SDÍLEJ NEBO ZHYŇ! / Mgr. Miroslava Sabelová / Knihovna města Ostravy

Zaměstnavatelská sekce SKIP a její databáze dokumentů z oblasti pracovně právní a personální práce v knihovnách.

Miroslava Sabelová, absolventka FF UK v Praze (ÚISK), pracuje od roku 1988 v Knihovně města Ostravy, kde je od roku 2000 ředitelkou. Knihovnictví považuje stále za perspektivní a velmi inspirující obor. Má ráda SKIP a je jeho dlouholetou členkou. Její oblíbený citát pro tento rok „Chyby dělají člověka sympatickým“.

12:50–13:00

DISKUZE A ZÁVĚR / PhDr. Zdeňka Friedlová, Mgr. Eva Svobodová

13:00–14:30 – OBĚD

WORKSHOP

14:30–16:00

VEDENÍ MOTIVAČNÍHO A VYTÝKACÍHO ROZHOVORU / Zuzana Šidlichovská, PhD.

Personální práci se nevyhne žádný nadřízený pracovník. Součástí jeho role je aktivně pracovat se svým týmem a komunikace je jeho hlavním prostředkem. Není důležitá pouze při delegování úkolů a řešení problematických situací, ale může pomáhat také při motivaci zaměstnanců. První část workshopu je proto zaměřena na východiska a prvky motivačního rozhovoru. Je třeba však také sdělovat negativní informace, korigovat jednání a vytýkat. To je nepříjemné pro obě strany a o to důležitější je jejich efektivní vedení. Druhá část workshopu je spojena s vedením vytýkacího rozhovoru.

Cílem workshopu je představit účastníkům základní principy obou typů rozhovoru, společně nastavit jejich vhodnou strukturu a předat tipy pro jejich řízení.

Účastníci workshopu budou nejen aktivně zapojováni během výkladu, ale dostanou prostor také pro praktický nácvik obou typů rozhovorů.

Workshop je určen pro vedoucí pracovníky, kteří si chtějí usnadnit vedení nepříjemných rozhovorů a jsou pro to ochotni udělat první krok – zapracovat na zlepšení svých dovedností při vedení rozhovorů. Zváni jsou také ostatní zájemci, kteří jsou odhodláni vyzkoušet si rozhovor spojený s emocemi.

Zuzana Šidlichovská působí profesně v oblasti HR již 10 let. Přestože nyní aktivně působí v sektoru služeb na pozici zastřešující personalistiku a systém řízení kvality, zkušenosti z oboru i praxi z našeho prostředí načerpala při studiu informační vědy na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Personální řízení a práci s lidskými zdroji vnímá jako klíčovou součást managementu v organizacích jakéhokoliv typu.

